

WWF

REPORT
SUMMARY

INT

2018

IZVJEŠTAJ O STANJU PLANETA 2018. SAŽETAK IZVJEŠĆA

© Global Warming Images / WWF

Izveštaj o stanju planeta (Living Planet Report, LPR) sveobuhvatna je studija koju provodi WWF i o tome izvještava svake dvije godine. Studija proučava trendove bioraznolikosti, zdravlja planeta, stanja prirode i ljudskog utjecaja te nudi potencijalna rješenja.

LPR 2018 dvanaesto je izdanje izvješća koje pruža znanstvene dokaze o onome što nam priroda neprestano ponavlja: **neodrživa ljudska aktivnost ekosustave odgovorne za život na Zemlji dovodi do ruba propasti.**

STANJE ŽIVOG SVIJETA

Procjena zdravlja našeg planeta i njegove biološke raznolikosti složena je, zbog čega se LPR 2018 usredotočuje na šest različitih indikatora:

Indeks živućeg planeta (LPI) - LPI procjenjuje stanje 4.005 vrsta kralješnjaka unutar 16.704 populacija. Ovo nije popis svog životinjskog svijeta, nego nas izvještava o tome kako su se populacije divljih životinja promijenile u odnosu na brojnost vrsta koja pada ili raste.

Indeks staništa vrsta (SHI) - SHI je sveukupna procjena pogodnog staništa za svaku vrstu. On bilježi promjene u rasponu vrsta uključujući i informacije o: preferencijama staništa određenih vrsta, prikupljene ili modelirane podatke o gubitku i obnovi staništa, fragmentaciji staništa i klimatskim promjenama.

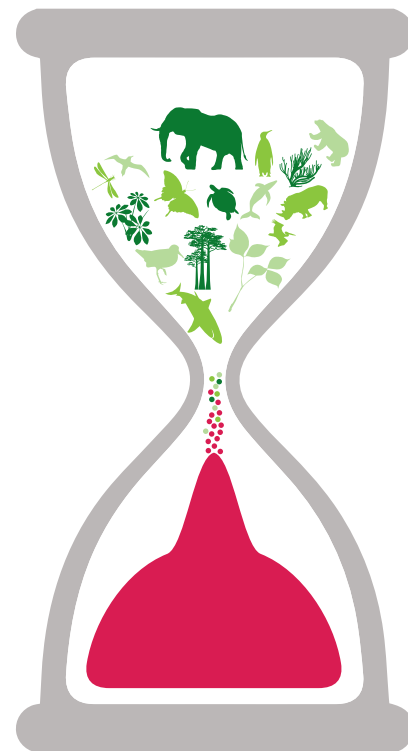
Indeks IUCN-ovog Crvenog popisa (RLI) – RLI indeks govori o globalnoj promjeni stanja biološke raznolikosti i upotrebljava informacije poput biološko-povijesnih karakteristika, veličine i strukture populacije i njene distribucije, te promjene populacije tijekom vremena, kako bi procijenili opasnost od izumiranja. RLI indeks razvrstava približno 100.000 vrsta u jednu od osam kategorija, od izumrle do one najmanje zabrinutosti.

Indeks očuvanosti biološke raznolikosti (BII) - BII uspoređuje trenutno i izvorno stanje bioraznolikosti neke regije i s tim povezan ljudski utjecaj. Pokazatelj se kreće od 100 do 0 posto gdje 100 % predstavlja netaknuti izvorni okoliš s malo ili nimalo ljudskog traga.

Granice planeta Zemlje - Koncept Granica planeta Zemlje opisuje sigurne granice za devet ključnih procesa Zemlje (cjelovitost biosfere, klimatske promjene, zakiseljavanje oceana, prenamjena i korištenje zemljišta, upotreba slatkovodnih sustava, biogeokemijski procesi, aerosoli, onečišćenje i oštećenje ozona u stratosferi) koje čovječanstvo može razvijati i unaprijediti.

Ekološki otisak - Ekološki otisak mjeri koliko biosfere ljudi troše. Mjeri se standardnom jedinicom koja se zove globalni hektar.

- **Od 1970. do 2014. godine veličina populacija kralješnjaka opala je za 60 %.** Drugim riječima, veličina populacija sisavaca, ptica, gmazova, vodozemaca i riba se u prosjeku smanjila za više od pola u razdoblju od oko 40 godina.
- **Slatkovodne populacije** smanjile su se **za 83 % od 1970. godine.**
- **Opadanje populacija** osobito je izraženo u **tropskim predjelima** – u Južnoj i Srednjoj Americi opadanje populacija je čak **89 % u odnosu na 1970. godinu.**
- **SHI za sisavce**, koji ukazuje na količinu pogodnog staništa, **niži je za 22 % od 1970. do 2010. godine.** Najveći pad zabilježen je na Karibima gdje taj broj nadmašuje 60 %.
- **RLI**, koji ukazuje na stopu izumiranja, dostupan je za pet taksonomskih skupina – ptice, sisavce, vodozemce, koralje i cikade (drevna skupina biljaka) – i pokazuje pad za sve skupine, ukazujući na to da **vrste sve brže izumiru.**
- **BII je pao s 81,6 % u 1970. godini na 78,6 % u 2014. godini.** Stvarni bi utjecaj mogao biti veći jer procjene ne uključuju posljedice klimatskih promjena ili učinke nastale promjenom namjene zemljišta – globalni podaci o korištenju zemljišta nisu dovoljno detaljni i ne razlikuju plantaže od prirodnih šuma.
- Trenutna analiza sugerira da su **ljudi već poremetili četiri planetarne granice van sigurne zone**, a to su klimatske promjene, cjelovitost biosfere, biogeokemijski procesi (dušik i fosfor) i prenamjena zemljišta.

Iako svaki indikator mjeri različite aspekte prirodnog svijeta, svi oni upućuju na jedno: **globalno, planetarno zdravlje, priroda i biološka raznolikost su u strmom padu, a utječu na zdravlje i dobrobit ljudi, živog svijeta, društva i gospodarstva u cijelom svijetu.**

DID YOU KNOW?

Populacije kritično ugroženog gavijala u Indiji i Nepal u smanjile su se za oko 58 % između 1997. i 2006. godine zbog eksploatacije, odnosno prekomjernog lova zbog kože, trofeja i skupljanja jaja.

ČIMBENICI KOJI UTJEČU NA PAD POPULACIJA

Gubitak staništa i degradacija

Prekomjerna eksploatacija

Zagađenje

Invazivne vrste i bolesti

Klimatske promjene

DID YOU KNOW?

Od 1950. godine, skoro šest milijardi tona ribe i ostalih morskih plodova ulovljeno je u morskim vodama.

ČOVJEČANSTVO: POKREĆE GA PRIRODA, A ONO PORAŽAVA PRIRODNE SUSTAVE

Nekontrolirana ljudska proizvodnja i potrošnja utječu na samu mrežu života koja pokreće i održava naše živote, industriju i države: sustav prirode i biološke raznolikosti.

Prašume se smanjuju: **skoro 20 % Amazone nestalo je u samo 50 godina.**

Danas **oko 90 % morskih ptica u svijetu u svojim probavnim sustavima ima fragmente plastike.** Godine 1960. taj je postotak iznosio 5 %.

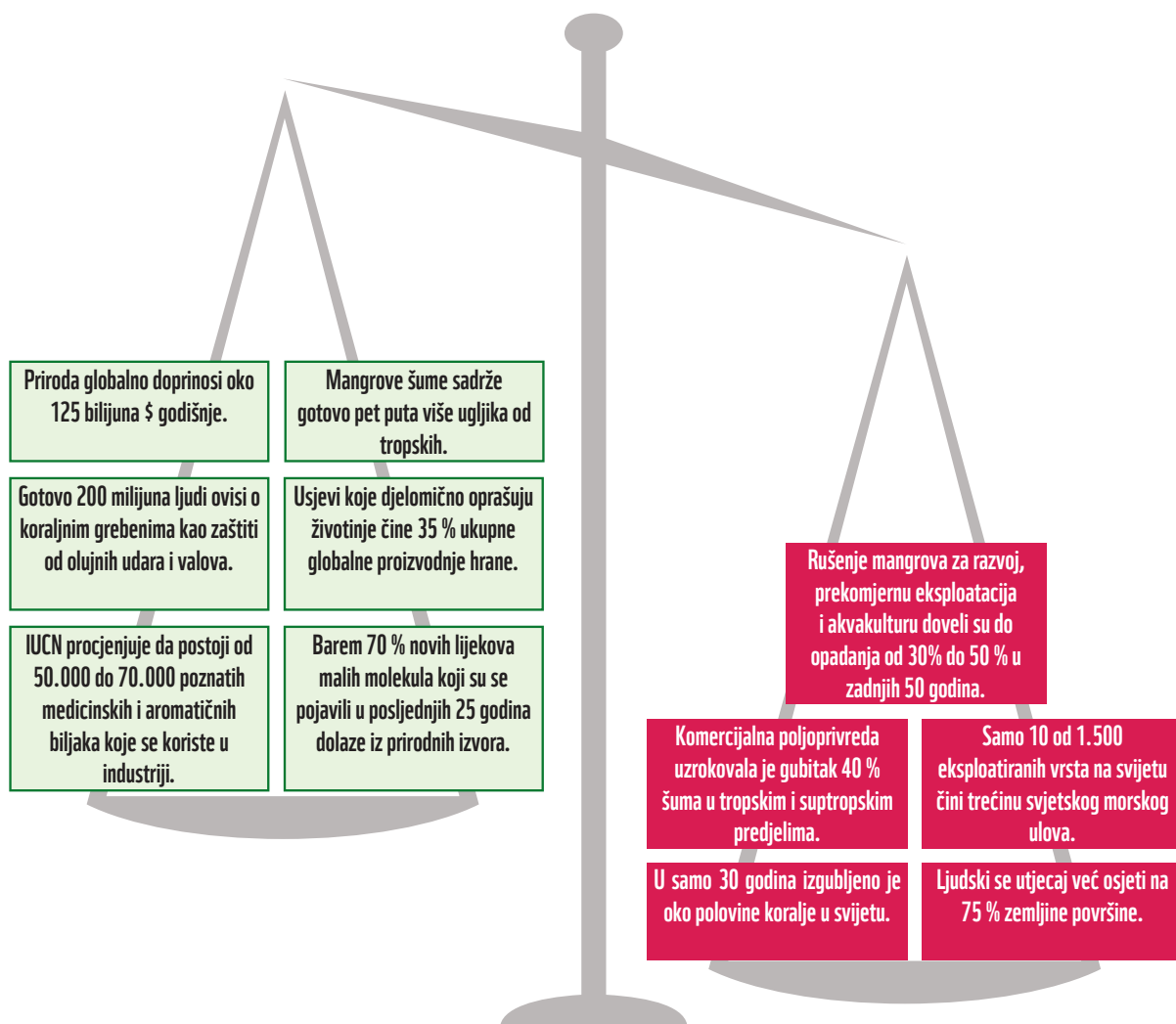

U 20. stoljeću **slatkovodne ribe imale su najvišu stopu izumiranja** među kralješnjacima.

U zadnjih 50 godina prosječna je globalna temperatura 170 puta nadmašila prosječnu temperaturu od početka mjerenja.

Priroda i različite usluge ekosustava pružaju nam hranu koju jedemo, vodu koju pijemo i koristimo u našem društvu i industriji, čisti zrak koji dišemo, a zauzvrat mi guramo prirodu na rub propasti.

DID YOU KNOW?

Prema trenutnim trendovima, do 2050. godine mogli bismo imati manje od 10 % površina na Zemlji na kojima nema ljudskog utjecaja.

VRIJEME JE DA POČNEMO DJELOVATI!

NOVI SVJETSKI DOGOVOR ZA LJUDE I PRIRODU

Vrijeme je da promislimo na koji način vrednujemo prirodu – kulturno, ekonomski i kroz političke programe.

Dok svijet čeka obećanje u 2020. godini – godini u kojoj će se globalni čelnici sastati oko pitanja klime, biološke raznolikosti i održivog razvoja – vlade, zajednice, tvrtke i organizacije moraju zajedno pronaći sveobuhvatni okvirni sporazum o prirodi i ljudima u okviru Konvencije o biološkoj raznolikosti (CBD), jedinog međunarodnog pravnog instrumenta koji izričito štiti prirodno bogatstvo planeta.

Zajedno moramo potaknuti javni i privatni sektor da pokažu više inicijative i ambicije kako bi preokrenuli poražavajući trend gubitka biološke raznolikosti.

**ZNANOST JE JASNA. MORAMO ZAŠTITI I OBNOVITI GLOBALNU
BIORAZNOLIKOST I STANJE PRIRODE.**

Je li “Pariški sporazum o prirodi” odgovor? Vrijeme je da se svijet ujedini kako bi pružio hitan, ambiciozan i učinkovit globalni dogovor za prirodu, kao što smo učinili za klimatske promjene u Parizu 2015. godine. Potreban je niz zajedničkih aktivnosti, plan s ciljevima, indikatorima i mjerama za preokretanje gubitka prirode, poput scenarija za promjenu korištenja zemljišta, promjenu prehrambenih navika, održivu poljoprivredu i tradicionalni konzervatorski pristup prema zaštićenim područjima.

Working to sustain the natural
world for people and wildlife

together possible panda.org

Za više informacija i preuzimanje Izvještaja o stanju planeta 2018. posjetite: wwfadria.org/lpr_2018

Za sve medijske upite, uključujući i intervju, kontaktirajte nas na: ppetrac@wwfadria.org